

v tomto směru, takže ženy mohou být svědky při zřizování písemných listin a při posledních pořízeních i svědky jednání při zřizování notářských spisů a může jich být též použito jako prvního a jediného svědka totožnosti při soudních a notářských ověřeních.

IV. Konečně svrchu citované vládní nařízení číslo 168/1942 Sb., vydané zřejmě v souvislosti s říšským nařízením ze dne 21. února 1942 o změně osvědčovacího práva v oněch částech Říše, jež patřily dříve k bývalému Rakousku, a které platí od téhož dne i pro německé notáře a německé soudy v Protektorátu Čechy a Morava, změnilo s účinností od 8. května 1942 platné předpisy tak, že při všech notářských listinách a úkonech, při kterých nutno zjišťovati totožnost účastníků nebo svědků, stačí k tomu vedle dosavadního způsobu též toliko úřední průkaz, opatřený podobenkou a vlastnoručním podpisem.

Strana nebo svědek, jichž osobní totožnost se zjišťuje, musí tudíž notáři předložit průkaz o své totožnosti, který nezbuzuje žádných pochybností, takto kvalifikovaný:

1. úřední, to jest vydaný úřadem, ať již státním nebo samosprávným nebo jiným veřejným; stačí tedy na př. občanská legitimace, cestovní pas, notářská nebo kandidátská legitimace, vydaná notářskou komorou, atp.,

2. opatřený podobenkou (Lichtbild), tedy fotografií; kresba by patrně nestačila,

3. opatřený vlastnoručním podpisem. Dlužno proto před použitím legitimaci zkoumati, je-li majitelem podepsána.

Tato nová úleva při zjišťování totožnosti platí jak pro účastníky, tak i pro svědky úkonu, po případě svědky totožnosti, nemají-li účastníci sami takovýchto průkazů, při všech notářských listinách a úkonech, tedy při spisech notářských, při notářských protokolech o posledním pořízení podle § 70 a násl., jež jsou postavena na roveň pořízením zřízeným před soudem, při legalisacích, jakož i při všech jiných notářských osvědčeních. V důsledku toho byl zrušen § 68, odst. 1, písm. d) notářského řádu.

Předložené průkazy totožnosti jest v notářských listinách, ať již spisech nebo protokolech, zevrubně vyznačiti. Porušení tohoto předpisu však na rozdíl od dosavadního práva již nemá na platnost notářského spisu jako veřejné listiny vlivu.

Další úlevu přináší § 3 novely pokud jde o obsah d o l o ž k y legalisační. Na rozdíl od protokolu legalisačního, ve kterém musí být předložené průkazy totožnosti zevrubně vyznačeny, stačí v doložce uvést jen z p ů s o b, jakým byla totožnost strany zjištěna. Stačí tedy v doložce jen všeobecné označení: „Osobní totožnost byla zjištěna na základě úředních průkazů, opatřených podobenkou a vlastnoručním podpisem“, nebo ještě lépe „osobní totožnost byla zjištěna podle vládního nařízení číslo 168/1942 Sb.“. Tato forma bude vhodnou pro razítka legalisační, jichž se — zvláště ve velkých městech — v praxi dosti používá. Ostatní obsah doložky (číslo jednací, jméno, příjmení, zaměstnání a bydliště strany atd.) zůstává ovšem jako dosud.

Jest nepochybné, že tuto úlevu uvítají nejen notáři, nýbrž i občané, jimiž prokazování totožnosti podle dosavadního způsobu činilo mnohdy značné potíže.

Notářům, resp. jejich náměstkům a zmocněným zástupcům nastává ovšem zvýšená povinnost bedlivě zkoumati, zda předložený průkaz je pravý a nezbuzuje žádných pochybností, a kdyby tomu tak bylo, nutno dáti si potvrditi totožnost způsobem až dosud platným.

JUDr. STANISLAV JANĎOUREK, odborový rada:

Některé změny a úpravy při řízení ve věcech akciových společností.

Změna v úřední příslušnosti.

Vládním nařízením č. 14/1942 Sb. byla změněna kompetence ve věcech akciových společností, jež přešly spolu s agendou družstev na ministerstvo hospodářství a práce, jak bylo označeno cit. vládním nařízením býv. ministerstvo obchodu.

Příslušnost ministerstva vnitra ve věcech společností s r. o. zůstala nedotčena.

Úprava stanov akciových společností v důsledku změněné úřední příslušnosti.

Vzhledem k přesunu kompetence ve věcech akciových společností jeví se nutným upravit jinak znění stanov těchto společností, pokud se v nich činí zmínka o ministerstvu vnitra.

Jde tu jmenovitě o ustanovení při zvýšení a snížení akciového kapitálu a příslušnosti valné hromady, v nichž jest místo obratu „schválení ministerstva vnitra“ uvésti „úřední schválení“.

Zvýšení akciového kapitálu.

O této věci jedná můj článek v č. 3/1941 tohoto časopisu.

Doporučuje se zažádati vždy za předběžný souhlas k zamýšlenému zvýšení akciového kapitálu a změně stanov s tím souvisící ještě před konáním valné hromady, jež se má o věci usnésti a na niž jest pak tudíž již předem známo stanovisko schvalujícího úřadu k uvedené finanční transakci. Celý postup při zvýšení akciového kapitálu jest tím poněkud urychlen a zjednodušen.

Jde-li o zvýšení akciového kapitálu k tíži stabilizačního rezervního fondu podle vládního nařízení č. 27/1928 Sb., lze nakolkovati neb odkolkovati akciový kapitál nebo vydati akcie zdarma posavadním akcionářům teprve po úředním schválení změny stanov, podmíněné novou výší akciového kapitálu.

Jazyková úprava cenných papírů akciových společností.

V této věci byly vydány ministerstvem vnitra dva výnosy, první v měsíci dubnu a druhý, pozměňující a doplňující výnos, byl vydán v měsíci listopadu minulého roku, jež byl také uveřejněn v č. 2/1942 tohoto časopisu. V tomto posledním výnosu byly vydány také pokyny, pokud jde o opravu údajů na cenných papírech v důsledku změněných státoprávních poměrů.

Jazyková úprava zápisů firem akciových společností do obchodního rejstříku.

Jde tu jednak o vládní nařízení č. 268/41 Sb., jež stanoví, že vedle jiných subjektů také firmy akciových společností mají být, pokud nepozůstávají jen z vlastních jmen osobních nebo z neutrálních názvů, zapisovány do obchodního rejstříku v jazyku německém neb alespoň také německém, což platí i o firmách již zapsaných.

Dále jest se zmíniti o výnosu ministerstva spravedlnosti ze dne 30. ledna 1942, č. 5.638/42, týkajícím se znění firemních zkratk (o této věci viz pojednání soudního rady Dr. Glose v časopise „Národní Politika“ ze dne 13. a 14. března 1942).

Dozorčí rada akciových společností.

Instituce tato se požaduje zpravidla u nových akciových společností.

Vedle toho se trvá na jejím zřízení u stávajících akciových společností při různých příležitostech, jmenovitě, jde-li o zvýšení akciového kapitálu.

Pokud se týče rozsahu příslušnosti dozorčí rady, dlužno poukázati na ustanovení akciového regulativu, jež stanoví, že jest jí dáti ve stanovách vždy působnost v čl. 225 obch. zák. stanovenou.

Dále lze ve stanovách předepsati, že bez újmý ustanovení čl. 231, odst. 2, obch. zák., jest souhlasu dozorčí rady třeba k jednotlivým jednáním, jež však je třeba ve stanovách výslovně vyznačiti. Konečně může býti podle akciového regulativu dozorčí rada pověřena zřízením představenstva.

Fuse akciových společností.

Pojem fuse je vymezen v čl. 215, odst. 2, obch. zák., jako převod jmění a dluhů jedné akciové společnosti na akciovou společnost druhou za současného poskytnutí akcií této společnosti akcionářům společnosti zanikající.

Při fusi se schvaluje toliko zrušení společnosti fuzované (přejímané) splynutím se společností přejímající (fusující), u níž jde toliko o změnu stanov, v nichž se dává výraz provedené fuse.

O této věci viz také můj článek v č. 5/41 tohoto časopisu.

Dlužno však podotknouti, že i ten případ se pokládá za fusi, nejsou-li vydávány ku převzetí společnosti, o jejíž zrušení jde, nové akcie, poněvadž jsou v rukou přejímající společnosti, jež je prostě zničí.

JUDr. STANISLAV JANĎOUREK, odborový rada:

Řízení před zápisem společnosti s r. o. do obchodního rejstříku.

Jde tu o řízení, jež provádí ministerstvo vnitra podle vl. nař. ze dne 27. července 1920, č. 465 Sb.

Podle tohoto nařízení má totiž příslušný soud, u něhož byla podána žádost o zápis společnosti s r. o. do obchodního rejstříku, oznámiti zamýšlený zápis

ministerstvu vnitra a smí zápis povolit, nepodá-li ministerstvo vnitra do 6 týdnů ode dne, kdy mu došlo oznámení od soudu, proti tomu námitek. Soud zasílá k tomu účelu opis společenské smlouvy. Ministerstvo vnitra si vyžádá pak ve věci projev mínění příslušných ministerstev, pokud jejich vyjádření je třeba vzhledem k zamýšlenému předmětu podnikání proponované společnosti.

Nemají-li zúčastněná ministerstva žádných připomínek, vyrozumí ministerstvo vnitra jednak rejstříkový soud, jednak proponenty (zakladatele), že ničeho proti zápisu nenamítá. Někdy však činí ministerstvo vnitra svůj souhlas závislým na splnění určitých podmínek, a to v zájmu veřejném nebo k prospěchu společnosti, a tu bude třeba zpravidla dodatku ke společenské smlouvě, obsahujícího žádanou její změnu. Je-li stanovisko ministerstva vnitra záporné, mohou zakladatelé společnosti proti jeho zamítavému vyřízení podati stížnost k nejvyššímu správnímu soudu. Podotýká se, že ministerstvo vnitra může při zápisu nové společnosti s r. o. zejména žádati, aby byl zřízen vázaný rezervní fond ve výši 10% kmenového kapitálu, pokud je tento hotově splacen. Skládá-li se tudíž kmenový kapitál toliko z přínosu, odpadá povinnost zřídit vázaný rezervní fond. Fond tento slouží ke krytí obchodních ztrát a musí býti uložen ve dluhopisech Protektorátu Čechy a Morava, včetně dlužních úpisů bývalé Československé republiky Protektorátem převzatých, jež musí býti odevzdány do úschovy Zemské bance pro Čechy (dříve Zemské bance království Českého) nebo Zemské bance pro Moravu (dříve Hypoteční a zemědělské bance moravské).

Ministerstvo vnitra vyhrazuje si dále při sdělení souhlasu k zápisu společnosti do obchodního rejstříku, že má býti za účelem zaujetí svého stanoviska vyrozuměno o všech budoucích změnách společenské smlouvy, jež by se týkaly předmětu podnikání, znění firmy a výše kmenového kapitálu, tedy také při jeho snížení. Podobný shora uvedený postup zachovává se při zvýšení kmenového kapitálu, při čemž soud zasílá ministerstvu vnitra vedle usnesení o zvýšení kapitálu také výpis z obchodního rejstříku společnosti. V tomto případě může ministerstvo vnitra zejména žádati, aby byl zřízen vázaný rezervní fond ve výši 10% hotově splacené částky, zvyšující kmenový kapitál, případně aby byl, pokud již tento fond stává, o tuto částku zvýšen. Často zasílají proponenti (zakladatelé) nástin společenské smlouvy, anebo společnost sama nástin zamýšleného usnesení o zvýšení kmenového kapitálu neb o některých jiných shora uvedených změnách, jichž předchází schválení si vyhradilo, jak shora uvedeno, ministerstvo vnitra, předem ministerstvu vnitra, tedy ještě předtím, než se obracejí na rejstříkový soud, za účelem předběžného souhlasu k zápisu společnosti nebo některé z uvedených změn do obchodního rejstříku. Ministerstvo vnitra vyžádá si vyjádření zúčastněných ministerstev a vyrozumí při kladném vyřízení také rejstříkový soud. V tom případě pak odpadá dožádání soudu ministerstva vnitra, aby bylo zavedeno ve věci řízení, o němž se činí shora zmínka; celý postup je tím poněkud urychlen a odpadá také případné vyhotovení výše zmíněného dodatku ke společenské smlouvě.